

Георги Раковски

План за освобождението на
България

Народният дух навсякъде е приготвен за въстание против турков. На това са одавно работило, а особито тая последня година. Приготовление се е състояло в том, всеки да си купува оръжия, барут и куршум доколко му е било възможно. Освен една част във Видинско окръжие, що нямат сички оръжия, в остали окръжия почти на пет един имат, а по някои си места и сички. Тии окръжия край Дунава са следния: Свищов, Рухчук, Силистра, Тулча и Варна на Черно море, а по вътрешност Враца, Севлиево, Ловча, Троян, Габрово, Търново, Шумен, Разград, ония места са, от тая страна Балкана. А от другая страна Балкана са, като се започне от Черно море от Ахило и Бургас, се покрай Стара планина, следнии главни градища: Айтос, Карнобат, Ямбол, Сливен, Казанлък, Шипка, Габарчово, Калофер, Карлово, Сопот, Коприщица, Клисурса, Самоков, София и проч. В Тракия же Филипопол, Стара и Нова Загора, Чирпан и проч., кои съставят близо до 500 села български.

По главните тия градове са се съставили тайни комитети, кои разпространяват между народу за това въстание, че напролет ще стане непременно и сички чакат първий синял да им се даде. Движението може да стане с успех на следний начин: Един добре оръжен полк от 1000 добри избрани и окървавени в бой люди с два горски топа, с 4 тобуша и 4 тръби и с два хирурга, исто конници, да се впусне тайно през Княжевец и Балканский хрепт и да маршира по Балкана право за Търново, като се даде синяла навсякъде с една прокламация или с други някой си знак да се дигат, да пресекат телеграфите и да затворят пътищата на пощите. По тойзи хрепт до Черното море Балкана е заселен почти се от българии и твърде малко турски или смсени села се находжат. Нигде няма крепост по тия места, нито някой си пункт е заварден от редовно или нередовно турско войнство. Няколко билюк башии¹ с по 10 или по 20 човеци се скитат по тях да ги управляват и да събират даждие² и проч. Първий град, що иде на тойзи път, е Враца под Балкана, без крепост и 18 часа далеч от Видин, кой трябва непременно да се превземе. Тая чета ще следова се из Балкана, като подигне на оръжие сичките села и се умножава всяка минута. А битки ще има със селци турци, кои са обедняли до крайност и дух изгубили. Доде достигне до Търново, де само 800 низама³ има и крепост няма, ще има най-малко до 150 000 на крак мъжие, от коих 40 хиляди въоръжени. А като успее да продере до Черното море и подигне сичките средбалкански села и ония, що са в подножието и от

1. *билюк башии* – ротен командир в османската армия

2. *даждие* – данък

3. *низам* – редовен войник в османската армия

двете страни на Балкана, броят на подигнатите ще се качи и до 500 хиляди мъжие, тогава навярно могат се брои сто хиляди пушки за бой.

Въстанието според умножението си ще се разпростира и ще състави плановете на битките с турците. Но главното правило ще бъде хайдушки горски боюве. Колкото турци по селата и по градовете се предадат, ще им се зема оръжието и ще им се респектува⁴ чест, вяра и имот, а колкото стоят противни, ще се избиват за пример на другите.

Главното управление на сичките въздигнати места ще се дава от тойзи полк, кой от сегашните граници Сърбии като тръгне, първа му грижа ще бъде да има задстражие добро и да държи непрестанно сношение със Сръбское главно управление, от кое ще зависи, като състави една временна поща, доколкото му допуща мястото и времето. То ще си състави и временно правление от най-достойни и опитни людие.

Тойзи полк, щом с впусти в Балкана, главната му работа ще бъде това:

1. Да си състави едно временно управление и да бърза колко може един ден по-скоро да стигне в Търново.
2. Да засече и развали сичките главни балкански пасажи⁵.
3. Ще държи непрекъснати сношения със Сръбско Вис. правителство, като състави една временна поща, доколкото му допуща мястото и времето.
4. Като достигне и завладей Търново, да израти едно отделение да усвои Свищов и да си отвори сношение с Влашко.
5. Военний времен ред ще бъде: войводи, тиящници, сотници, и петдешатници.
6. Колко турци се покорят...⁶

Турски крепости има край Дунава само 4 – Видин, Рухчук, Силистра и Варна на Черно море. А вътре има две – Белоградчик при Видин, но ничтожна, и в Шумен, коя е по-новий крой и доста добре завардени, но те от Балкана се зема лесно. От тия крепости във Видин има по-више войнство, до 5–6 хиляди воини, а в другите по-малко, но от никоя крепост не може се дигна редовное войнство да остави пункта си и да доде в непристъпний Балкан.

В Ниш има тоже крепост и малко засега войнство. В София има до 1500 души, но и тий не могат дойде в Балкана. Турското правителство

4. *респектува* – уважава

5. *пасаж* – проход

6. Тук ръкописът прекъсва.

доде състави и управи в Балкана само десет хиляди воини, трябва най-малко да минат два месеца, но този полк с 15 дни ще стигне в Търново, а за месец сичкия балкан ще бъде подигнат и Сишов на Дунав усвоен. От Македония помощ турци не могат дойде, нити арнаути, защото и тамошните места са разбудени и не щат остана мирни. Щом се появи такова нещо, от Влашко щ дойдат няколко легиона българи с добри офицери, кои са днес в служба влашка. А от Гърция има да додат много българи, кои са тоже там в служба и са произвестени и синяла може лесно да им се даде.

Сичките волентири, кои служеха в последния бой в Русия и две години се екзерсираха във военно изкуство, част са разпръснати по България, а част са във Влашко и на първи синял са готови.

Няколко хайдушки чети тоже са произвестени и тий първи ще се найдат в Балкана.

„План за освобождение на България“ е останал непубликуван. Той е подготвян през 1861 г., по времето, когато Раковски започва да изгражда своята Българска легия.

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Николай Аретов

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7407>]